

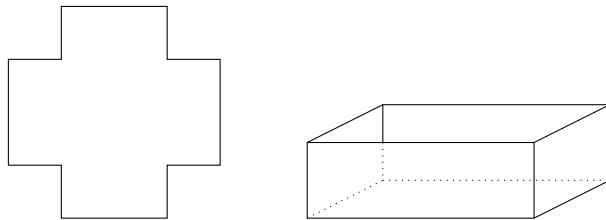
Vaje

Odvod, uporaba odvoda

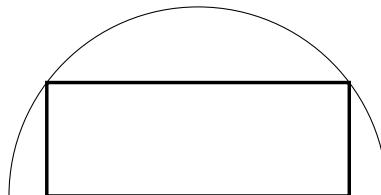
1. Odvajaj po x :
  - (a) $f(x) = ax^2 + b$,
  - (b) $f(x) = \cos x + x$,
  - (c) $f(x) = (x - 1)^3(x + 2)^4$ z uporabo formule za odvod produkta,
  - (d) $f(x) = \frac{2x+1}{3x-2}$ z uporabo formule za odvod kvocienta,
  - (e) $\left(\frac{x-1}{x+1}\right)^2$ z uporabo formule za posredno odvajanje,
  - (f) $f(x) = \sin 2x$,
  - (g) $f(x) = \frac{e^x+1}{e^x-1}$,
  - (h) $f(x) = \log(x + \sqrt{x^2 + 1})$, pri čemer log označuje naravni logaritem.
2. Poišči območja padanja in naraščanja funkcije in približno nariši graf.
  - (a) $f(x) = \frac{1}{6}(x^3 - 6x^2 + 9x + 6)$,
  - (b) $f(x) = x + \frac{1}{x}$,
  - (c) $f(x) = \frac{x}{1+x^2}$.
3. Poišči območja padanja in naraščanja funkcije $f(x) = x - \sin x$ in brez računanja ugotovi, kaj je več:
  - (a) $\frac{\pi}{8}$ ali $\sin \frac{\pi}{8}$,
  - (b) 1 ali $\sin 1$,
  - (c) 10 ali $\sin 10$?

(Namig: Izračunaj $f(0)$ in premisli, ali je za $x > 0$ vrednost funkcije $\sin x$ večja ali manjša od x .)
4. Dokaži, da za vsak $x \in \mathbb{R}^+$ velja:
$$e^x \geq 1 + x.$$
5. Brez uporabe kalkulatorja ali računalnika ugotovi, ali je vrednost funkcije $f(x) = x^5 - 2x + 3$ pri $x = 0.995$ večja ali manjša kot pri $x = 1$. (Namig: Izračunaj $f'(1)$.)
6. Izračunaj enačbo tangente in normale na $y = f(x)$ v točki x_0 :

- (a) $f(x) = x^2 - 2x - 1$, $x_0 = 0$,
- (b) $f(x) = \sin x$, $x_0 = \frac{\pi}{3}$,
- (c) $f(x) = \frac{1}{1+x^2}$, $x_0 = 1$,
- (d) $f(x) = 2x - 1$, $x_0 = 2015$.
7. Izračunaj kot, pod katerim graf funkcije $f(x)$ seka koordinatni osi.
- (a) $f(x) = x - x^2$,
- (b) $f(x) = \frac{1-x}{1+x}$,
- (c) $f(x) = x\sqrt{x+1}$.
8. Določi največjo in najmanjšo vrednost funkcije $f(x) = x^3 - 3x^2 + 1$ na intervalu $[-1, 2]$.
9. Iz kvadratnega lista s stranico 1cm izrežemo štiri robne kvadratke s stranico a in ga zlepimo v odprto štirikotno posodo. Kakšen mora biti a , da bo imela posoda čimvečjo prostornino.

10. V polkrog s polmerom 1cm vriši kvadrat, ki ima največjo ploščino (določi dolžini stranic).

11. Poišci točko na grafu $y = \sqrt{x+1}$, ki je najbližje izhodišču. (Namig: Miniziraj kvadrat razdalje med izhodiščem in točko na grafu.)
12. Poišci valj z volumenom 1, ki ima najmanjšo površino.
13. Poišci točko na grafu funkcije $y = e^{-x^2}$, pri kateri je produkt koordinat največji.